

Rodina Jiříka Škrabala a Salomeny Nečasové

O Jiříkově životě toho moc nevíme. Oženil se se Salomenou, dcerou Jiřího a Anny. Ke sňatku došlo někdy před rokem 1665, neznáme kdy přesně. Oddací matriky pro blanenskou farnost jsou vedeny až od roku 1667.

Salomena se narodila 28. 2. 1647 ve Starém Blansku a zápis o jejím narození je vůbec první zápis v blanenské matrice. Je poměrně dobře čitelný, pouze příjmení otce jsem zpočátku nemohla přečíst. Po několika měsících se mi ten nešťastný zápis podařilo rozluštit – otec Salomeny se jmenoval Jiří Nečas a pocházel z nedaleké osady s podivným názvem Husle.

Předchozí matriky vzaly za své pravděpodobně v období vpádu Švédů. V matrice Bořitova, obce vzdálené jen 7 km od Blanska, jsou dva záznamy, které popisují drancování Švédů v kraji v letech 1643 až 1644:¹

„Tehdy znovu od nepřátelských Švédů zavládl velký válečný chaos, že se každý ve svém vlastním zájmu schovával zčásti v lesích, zčásti na ukrytých místech, já zcela sám. Nemaje knihu, nemohl jsem do matriky zanést jména pokřtěných za tuto dobu. Nepřátelskými Švédy jsem byl zcela oloupen o koně a svršky 1643.“

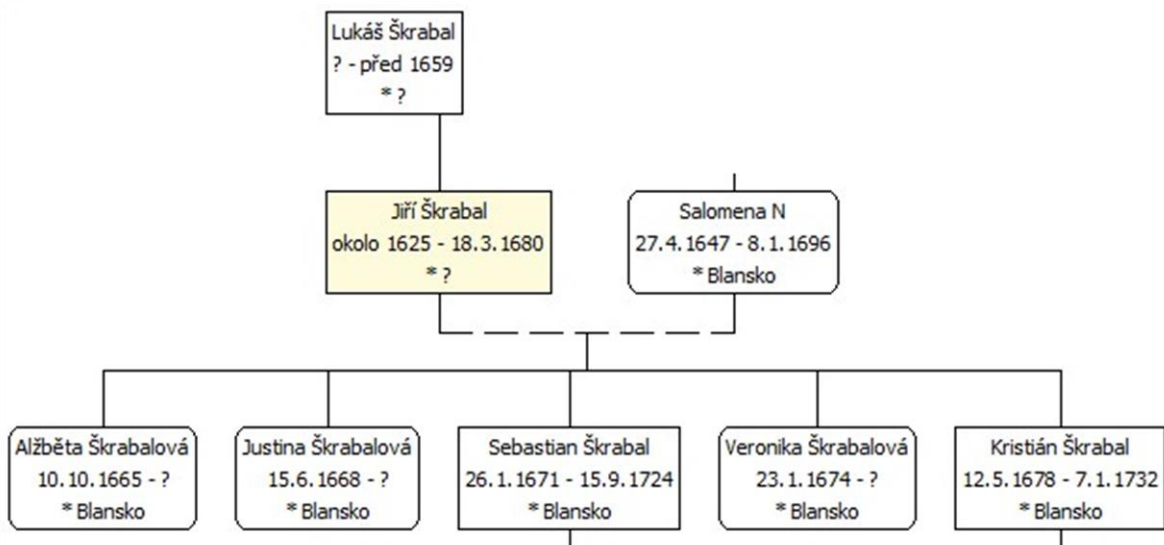
„V této době nebyl zajištěn ani mír, ani klid, ani bezpečnost, vojáci se celé dny potulovali a pobývali v mé farnosti a ve velkém zabíjeli. Oddaní, ani pokřtěné děti nemohly být zapsány. Pane Bože, vyslyš modlitby svého lidu a ať je zajištěn mír pro naši dobu.“

Obr. 12 Zápis o narození Salomeny v roce 1647

¹ Isto tempore mense junio et julio fuit magnus inultus in Moravia. Inimicus Sweda occupavit Olomucium et circumquaque oppida pagos et arces spoliavit. **Dominis? saeculibus?** et praelatis ecclaeisticis magnam **nim?** pecunio et thesauri ecclaeistici accepit unde et ego cum caeteris profugus fui ex parochia per 5 septime Hic rursum magnus tumultus bellicus ab hocte Suedico fuit, ita ut partim in sylvis, partim in abstrusis locis quisque pro suo commodo **sole?** occultaverat, ego cum **ipis?** Quos hunc temporis baptisavid? carens libro, eorum nomina in matriculam inferre non potui. Spoliatus fui ab hocte Suedico totaliter equis et vestimentis 1643

Děti Jiříka a Salomeny

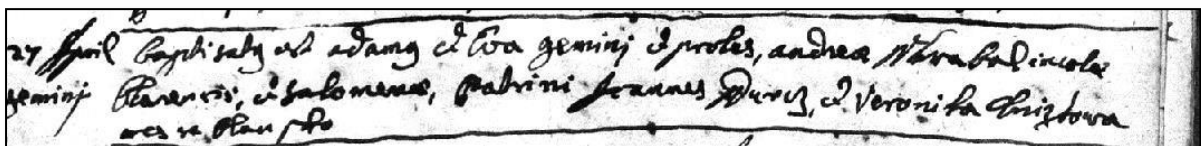

Obr. 13 Rodina Jiříka Škrabala

Jiřík, pokud budeme považovat údaj o jeho věku za správný, byl o 22 let starší než Salomena a v době narození prvního dítěte mu bylo již 40 let. To mě vede k domněnce, že se pravděpodobně ženil už jako vdovec. Datum sňatku se mi zjistit nepodařilo, muselo to být nejpozději kolem roku 1665, protože první písemně doložená dcera [Alžběta](#) se manželům narodila v prosinci téhož roku. O dva a půl roku později, v roce 1688, přišla na svět další dcera, [Justina](#). Obě dívky pravděpodobně zemřely v dětském věku.

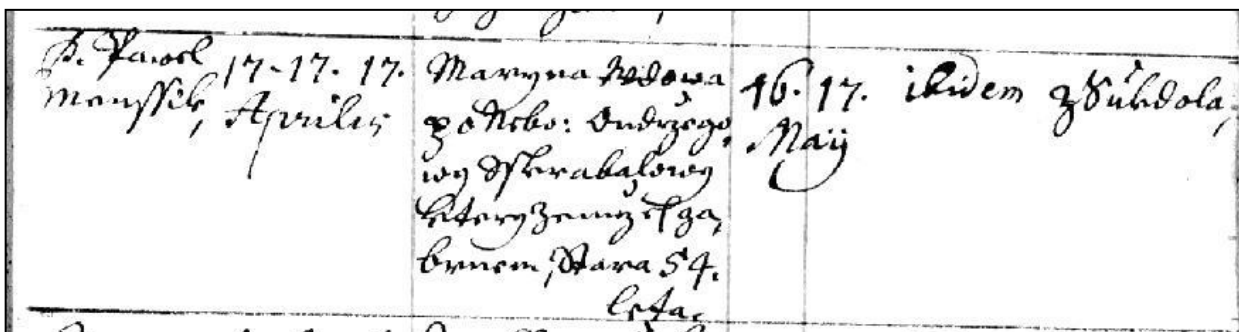
S manželkou Salomenou měl Jiřík ještě další tři děti – našeho přímého předka [Šebestiána](#), někdy též zvaného Šebesta (1671—1724), [Veroniku](#) (1674—?) a nejmladšího [Kristiána](#) (1678—1732).

Jiřík Škrabal zemřel v roce 1680 a necelý rok po jeho smrti se vdova Salomena provdala za Ondřeje Němce, syna Jana Němce z Ráječka. Nový manžel se přistěhoval na statek a rodina se v roce 1681 rozrostla o dvojčata Adama a Evu. A tady se objevuje první a jediný případ převzetí jména po chalupě – dvojčata byla totiž v matrice zapsána jako děti Ondřeje Škrabala a jeho manželky Salomeny.

Obr. 14 Zápis v blanenské matrice o narození Adama a Evy

Salomena zemřela v Blansku v lednu roku 1696, v matrice se uvádí že jí bylo 50 let. Tento údaj mě překvapil, odpovídal totiž přesně zápisu v matrice narozených a utvrdil mne v přesvědčení, že se jedná o tu „správnou“ Salomenu. V Blansku a blízkém okolí jich totiž tehdy žilo více. Věk zemřelého se sice v nejstarších matrikách uvádí, ale na správnost údajů se nelze spoléhat, protože jejich zdrojem byli rodinní příslušníci, přátelé zemřelého nebo jeho známí, kteří mohli z nevědomosti uvést ničím nepodložený či odhadnutý věk. Věk se často určoval podle vzhledu a upracování poddaní zřejmě vypadali starší.

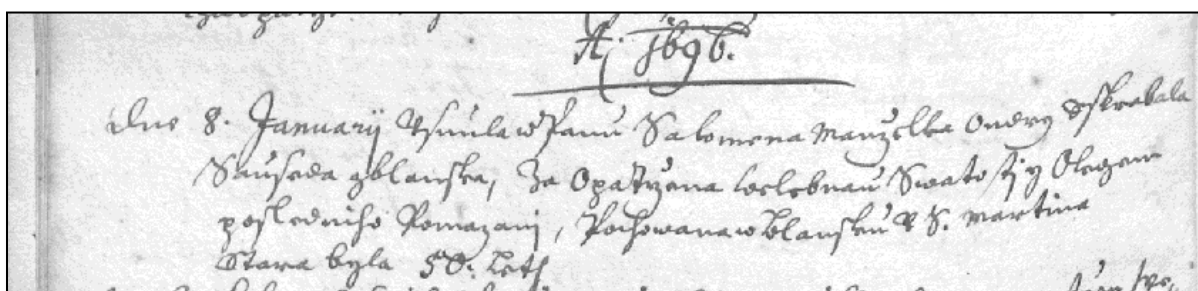

Obr. 15 Zápis v blanenské matrice o úmrtí Salomeny

Ondřej Škrabal/Němec se po dlouhých pěti letech od smrti Salomeny opět žení, možná už jako dvojnásobný vdovec, a za manželku si bere Marinu, „vdovu Klaubovou.“

Je zajímavé, že „Ondra“ Škrabal je uveden v urbáři z roku 1696² jako hospodář na gruntu i po smrti Salomeny, kdy Jiříkovi synové Šebestián a Kristián byli už dospělí a hospodařit měli tedy oni. Ondřej zemřel pravděpodobně nedlouho před rokem 1719 a konec asi nebyl moc šťastný, podle zápisu v matrice umírá někde „na cestě.“

V úmrtním zápise vdovy Mariny se píše:

Obr. 16 „Marryna wdowa po nebo: Ondrzegowy Sskrabalowy který zemřel za brnem, stara 54 leta“

² Lenní dvůr Kroměříž, Urbář z roku 1696 s dodatkem, co bylo na lenním statku Blansko nově postaveno od roku 1696 (přibližně do roku 1717), 12/11

Jiříkova dcera [Veronika](#) (1674—?) se v roce 1708 v Blansku provdala za Jiřího Hrazdíru z Klepačova. Tuto linii jsem nesledovala, ale příjmení Hrazdíra se v Klepačově vyskytuje dodnes.

[Kristian](#) (1678—1701), který se narodil necelá dva roky před smrtí svého otce, se v roce 1709 ženil se Zuzanou, dcerou Pavla Pelikána z Blanska. Zuzana během manželství trvajícím 23 let porodila pět dětí – dcery Marii Kateřinu (1710—?), Marii Magdalenu (1713—?), Markétu (1717—1787) a Juditu (1720—?).

Jako poslední se narodil jediný syn [Vavřinec](#), ten však umírá v necelých dvou letech (1723—1725). Marie Kateřina a Markéta se provdaly do nedalekého Ráječka. Kateřina se v roce 1733 stala manželkou Matěje Marka a mladší Markéta si v roce 1744 bere za manžela Matouše, syna zemřelého Pavla Součka z Ráječka.

O osudech Marie Magdaleny a Judity se mi nepodařilo nic bližšího zjistit. Pravděpodobně zemřely v dětském věku.

Ze zápisů o narození Kristiánových dětí sice nelze vyčíst jeho sociální postavení, ale rodině se asi nevedlo nejhůř. Napovídá tomu status kmotrů i jejich titulatura – většinou to byli řemeslníci, mlynáři nebo lidé zastávající nějakou významnou funkci v místní komunitě.

Kristian umírá v Blansku 7. 1. 1732 ve věku 53 let.

Naživu zůstává poslední mužský potomek Jiříka, nejstarší syn Šebestián, náš přímý předek.

10. generace – Rodina Jiřího ŠKRABALA

Jiří ŠKRABAL, * kolem roku 1625, + 18. 3. 1680 v Blansku (otec Lukáš ŠKRABAL)
oo Salomena Nečasová, * 27. 2. 1647, + 08. 01. 1696 v Blansku, (otec Jiří Nečas z Huslí a Anna)

Děti z manželství se Salomenou Nečasovou

1. **Alžběta Škrabalová**, * 10. 12. 1665 v Blansku
2. **Justina Škrabalová**, * 15. 06. 1668 v Blansku
3. **Sebastian ŠKRABAL**, * 26. 01. 1671 v Blansku, + 15. 09. 1724 v Blansku
oo (1) 27. 02. 1696 v Blansku s Johannou Čáповou, * v Šebrově (rodiče Staněk Čáp a Marina)
4. **Veronika Škrabalová**, * 23. 01. 1674 v Blansku
oo (1) 12. 02. 1708 v Blansku s Jiřím Hrazdírou
5. **Kristián Škrabal**, * 12. 05. 1678 v Blansku, + 07. 01. 1732 v Blansku
oo 29. 01. 1709 se Zuzanou Pelikánovou, * 1691, + 28. 06. 1751 v Ráječku
(otec Pavel Pelikán)